

Posudek vedoucího diplomové práce

Studijní obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Autorka: **Petra Šmídová**

Název: **Žakovská pojetí vědy a vědců a možnosti jejich ovlivnění**

Vedoucí práce: RNDr. Dominik Dvořák

Oponent: PhDr. Jana Stará. Ph.D.

Širší souvislosti tématu, které si Petra Šmídová vybrala pro svou práci, jsou pocíťovány v současnosti v České republice i v celém západním světě jako mimořádně důležité vzhledem k nutnosti zachování konkurenceschopnosti národních ekonomik. Význam přírodovědného vzdělání však překračuje čistě utilitární aspekty, protože se těsně dotýká intelektuálních zdrojů euroatlantické civilizace. Současně se objektivní potřeba setkává se subjektivním zájmem autorky, která pracovala dlouhodobě s dětmi v zájmových útvarech s přírodovědeckým obsahem. Jsem přesvědčen, že vypracováním diplomové práce autorka získala kvalitativně nové vhledy do problematiky přírodovědného vzdělání, které jí umožní podstatně hlubším způsobem v budoucnosti didakticky pojednat témata z této vzdělávací oblasti ať už ve škole, anebo v jiném typu výchovných institucí. Informace, které autorka získala vlastním výzkumem i rešeršemi, jsou velmi užitečným východiskem jak pro další formulování výzkumného programu, tak pro praktickou vzdělávací činnost.

Zvolený přístup založený na studiu dětských spontánních pojetí je jednou z nejslibnějších oblastí dnešní pedagogické psychologie a didaktiky. V empirické části autorka rozvíjela svou dovednost ve výzkumně i výukově neobyčejně důležité oblasti (klinického, nestandardizovaného) dotazování. Současně se seznámila s řadou dalších postupů a technik kvalitativního výzkumu v sociálněvědní oblasti, které uplatnila ve svém šetření.

Práce představuje zvládnutý výzkumný projekt s dobře definovanými a splněnými cíli, který je současně zasazen do širšího rámce školskopolitického, didaktického, pedagogickopsychologického i metodologického. Jak ukazuje tento výčet, nutně při takovéto šířce záběru jsou některé partie pojednány v menší hloubce, představují vždy však buď konzistentní, byť úvodní nástin tématu, nebo dobře vybrané příklady ze zahraničních školských systémů. Komplexnost přístupu také vedla k malé šířce vzorku, který není možný považovat za reprezentativní z hlediska žakovské populace. Autorka si je této slabiny vědoma a diskutuje ji. U kvalitativního přístupu není reprezentativnost tak kritická, aby nedostatek bylo nutné považovat za zásadní vadu.

Šířka záběru práce a různé aspekty problematiky, které autorka obsáhla, také vedly k tomu, že se v práci vyskytují drobné chyby v terminologii, jde však o jednotlivosti, které nenarušují konceptuální a metodologickou stavbu práce. Přes péči věnovanou etickým aspektům výzkumu včetně se anonymizace se nepodařilo zcela utajit identitu školy, kde výzkum probíhal, nedošlo však k deanonymizaci respondentů.

Závěr vedoucího práce: Autorka splnila požadavky na kvalifikační práci. **Doporučuji práci k obhajobě s hodnocením výborně.** Pro obhajobu doporučuji položit otázky:

Jak provedený empirický výzkum obohatil pohled autorky na specifika myšlení žáků primární školy?

Příběh které konkrétní vědecké osobnosti by autorka vybrala pro prezentaci žákům 4.–5. ročníku jako modelový příklad umožňující poznat různé aspekty vědecké práce? Proč?

V Praze dne 25. srpna 2011

Dominik Dvořák